

א ר ג ו
א ל מ נ ו ת
ו י ת ו מ י
צ ה " ל

I . D . F
Widows &
Orphans
Organization

יום הזיכרון והגבורה ללוחמי צבא הגנה לישראל

קדושת היום - שמירת היום
יחיד, ייחודי ומיוחד

כללי:

יום קדוש וייחודי זה מטרתו נוגעות בסוגיות ערכיות.

- ◆ חוק יום הזיכרון כשמו כן הוא, וחשוב שישאר ייחודי ובלעדי להנצחת זיכרם וסיפורי גבורתם של לוחמי צבא הגנה לישראל אשר חרפו נפשם למען הקומת ישראל.
- ◆ ישנה זיקה מוחלטת בין יום הזיכרון לבין העם והמדינה - כצבא העם, ולכן כל כולו של היום יוחד אך ורק להעלאת זיכרם של חללי מערכות ישראל.
- הוספת זיכרם של נפגעי פעולות טרור לאותו יום עצמו - תגרום לחלוקת ביטויי הזיכרון ותשומת הלב הציבורית בין חללי צה"ל לבין נפגעי טרור דבר שיפחית ויעמעם את עוצמת ביטויי הזיכרון לחללי צה"ל.
- כמאמר הפתגם "צרות אחרונות דוחקות צרות ראשונות", אפשר לצפות שתשומת הלב הציבורית תופנה לציון זכר נפגעי פעולות טרור, דבר שידחק באופן יחסי מהתודעה הציבורית את זכר לוחמי צה"ל.

אופן ביטויי הזיכרון

- חוק יום הזיכרון קובע מס' "דרכי קיום" של יום הזיכרון. דרכי קיום אלו שעד כה יוחדו לביטויי זיכרם של חללי מערכות ישראל בלבד יחולקו עפ"י הצעת החוק בין ביטויי זיכרם של חללי מערכות ישראל ובין ביטויי זיכרם של נפגעי הטרור.
- כך למשל קובע סעיף 3 לחוק כי ביום זה "יקוימו אזכרות ועצרות עם". יש לשער כי באם הצעת החוק תתקבל, יקוימו חלק מהאזכרות ועצרות העם במקומות ביצוע פעולות טרור. גם באותם אזכרות ועצרות עם שיוחדו לחללי מערכות ישראל כמימים ימימה ויהא צורך לחלוק את תכני הטקסים בין שתי הקבוצות.

לאוסרו דח וינצוי 13 תל-אביב
מ י ק ו ד 6 4 7 3 3
טל. 03-6956388, 6918403
פ.ק.ס 03-4916483

13 Leonardo Da Vinci St.
Tel-Aviv 64733 Israel
Tel. 972-3-6918403, 6956388
Fax. 972-3-6916483

דרכי הקיום האחרות שהחוק קבע "טקסי התייחדות במחנות צה"ל ובמוסדות החינוך".
גם כאן יש לשער שאופי ההתייחדות שעד כה היה בלעדי לחללי צה"ל יאבד מייחודו עם
הוספת ההתייחדות גם לחללי הטרור.

כאחד מהביטויים לייחוד היום עם סיפור גבורתם של חללי מערכות ישראל, יש לראות
בתקנות העיסורים בצבא הגנה לישראל (ענידת עיטורים) תשל"ג - 1973 הקובעות
בתק' 8 שהמועד לענידת אותות אלה הינו (בין השאר) ביום הזיכרון.

כדוגמא הטובה לפגיעה הצפויה באופי יום הזיכרון מבחינת שאירי חללי מערכות
ישראל, יש לראות בחובה הקבועה בחוק ש "תכניות השידורים יביעו את ייחודו של
היום" (סיפת סע' 3 לחוק).

עם קבלת הצעת התיקון לחוק הגדון כלי התקשורת יחויבו לחלוק את תכני השידורים
ולהקצות זמן שידור גם להנצחת זיכרם של חללי הטרור, זמן שידור שעד כה הוקצה
בלעדית להנצחת חללי מערכות ישראל בלבד.

באופן דומה קובעים כללי הבזק(שידורי בעל זכוון) התשמ"ח - 1987, המסדירים את
הפעלת שידורי הכבלים בסע' 5 (ב) כי: "ביום זיכרון יקיים בעל הזיכרון את שידוריו
העצמיים באפיק משפחה במתכונת המתאימה לאופי המיוחד של היום". אם אופי
המיוחד של היום ישתנה לא יהא מנוס גם משינוי המתכונת המתאימה ותכני השידור.

נמצא כי הזמן שיוקדש לביטוי הקשר שבין העם ובין לוחמים אשר חרפו נפשם ונהרגו
תוך שהקריבו חייהם וסיכנו עצמם במודע יצומצם. יודגש כי מטרת יום הזיכרון כפי שאף
מוגדר בס' 1 לחוק אינה רק לתת ביטוי לזכר החללים לא אף מתוך העברת ערך זה של
גבורה והקרבה לדורות הבאים ולחיילי המחר.

פגיעה באופי המיוחד של יטום הזיכרון, עלולה לפגוע בהקניית אותם ערכים שעליהם
מושתת ויושתת ביטחונה של מדינת ישראל.

יודגש כי החוק עצמו נחקק כאשר הוסבר כי מדובר ביום "התייחדות עם זכר הגיבורים
שנפלו במערכה על תקומת המדינה ועל הבטחת קיומה" (מדברי ההסבר להצעת החוק -
הצ"ח תשכ"ז - 1963 עמ' 256).

◆ המשפט הבינלאומי והשוואת פעולות מלחמה לפעולות טרור.

פעולת מלחמה מוכרת במשפט הבינלאומי כפעולה בעלת כללי התנהגות המיוחדים לה
והמוכרים עפ"י המשפט הבינלאומי, מאידך פעולת טרור שונה לחלוטין ומגונה עפ"י כל
נורמה משפטית בינלאומית הכללת חללי פעולת טרור ב"חד מחתא" ובאותו היום עם
חללי מלחמות ישראל עלולה ליצור מצב בו תינתן שלא מרצון מעין "לגיטימציה" לפעולת
טרור שהינה שוות ערך כביכול לפעולה מלחמתית. והרי היה - מציינים פעולות הטרור
בשורה אחת עם מלחמות ישראל. (נקל לחאר מתכונת שידורי טלוויזיה אשר תקרין קטעי
מלחמה וקטעי פעולות טרור ברצף אחד).

א ר ג ו ן
א ל מ נ ו ת
ו י ת ו מ י
צ ה "

I . D . F
Widows &
Orphans
Organization

לאינדוס דה וינצ'י 13 תל-אביב
מ י ק ו ד 6 4 7 3 3
טל. 6916403, 03-6956388
פ.ס. 6916483 - 03

13 Leonardo Da Vinci St.
Tel-Aviv 64733 Israel
Tel. 972-3-6918403, 6956388
Fax. 972-3-6916483

א ר ג ו ן
א ל מ נ ו ת
ו י ת ו מ י
צ ה "

I . D . F
W i d o w s &
O r p h a n s
O r g a n i z a t i o n

לאגודת דה וינצ'י 13 תל-אביב
ט ו ס י ד 6 4 7 3 3
טל. 03-6918403, 6096388
פ ק ס . 03-6916483

13 Leonardo Da Vinci St.
Tel-Aviv 64733 Israel
Tel. 972-3-6918403, 6096388
Fax: 972-3-6916483

◆ המשפט העברי והאיסור ההלכתי על השגת גבול.

מעניין לציין את עמדת ההלכה בסוגייה דומה. מי שאינו יודע את יום פטירת הוריו צריך אמנם לקבוע לו יום זכרון (לאמירת קדיש) אולם אסור לו לקבוע זאת ביום בו יש יום זכרון לאחרים וזאת מדין השגת גבול. וכך כתוב בסעיף האחרון שבקיצור שולחן ערוך: "מי שאינו יודע יום מיתת אביו או אימו, יברור לו יום אחד בשנה להתענות. אבל לא ישיג גבול אחרים בקדישים". (קצש"ע רכא' ח. מבוסס על שו"ע או"ח תקס"ח וראה דברי המגן אברהם במקום).

סיכום:

אין בכוונתנו חלילה לפגוע בכבודם של נפגעי פעולות טרור. נהפוך הוא. דעתנו היא כי ראויים הם כשלעצמם לכל ציון וזיכרון. לכן, הוספת זיכרם לתכני וביטויי הזיכרון הנקוטים עד היום ביום הזיכרון לחללי מערכות ישראל יגרע בהכרח מהעלאת זיכרם של חללי מערכות ישראל וישיג את גבולם.

"אבל לא ישיג גבול אחרים

בקדישים"